

SAOPŠTENJE ZA JAVNOST

Savjet Agencije u postupku odlučivanja po izjavljenim žalbama u oblasti slobodnog pristupa informacijama konstatovao je trend rasta žalbi zbog povreda pravila postupka, zbog čega je izvršena adekvatna analiza stanja, s akcentom na ćutanje administracije, odnosno nepostupanje organa vlasti po zahtjevu za slobodan pristup informacijama.

Analizom stanja u periodu od 01.01.2021. godine do 01.10.2021.godine koji period karakteriše učestalo nepostupanje organa vlasti po zahtjevu za slobodan pristup, a koji je rezultirao sa 819 usvojenih žalbi zbog povrede pravila postupka, 16 odbijenih jer nije izvršena povreda pravila postupka i 263 rješenja gdje je obustavljen postupak imajući uvidu ukupan broj izjavljenih žalbi 3891 od čega 1875 žalbi zbog povrede pravila postupka.

Predmetnom analizom konkretnih organa vlasti, protiv kojih je podnijeto najviše žalbi, zapaženo je da u nepostupanju po zahtjevu za slobodan pristup informacijama prednjače: Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta 248, Ministarstvo zdravlja 145 i Generalni sekretarijat Vlade Crne Gore 58.

Savjet Agencije shodno svojim nadležnostima prethodno, u svim navedenim predmetima, uputio dopise prvostepenim organima i donio odluke kojim je naložio donošenje rješenja, odnosno postupanje po zahtjevima za slobodan pristup. U odnosu na odluke Agencije evidentno je da prvostepeni organi nastavljaju sa praksom nedonošenja rješenja, odnosno nepostupanja po odlukama Agencije.

Kako je nadzor nad sprovođenjem zakona u smislu člana 46 Zakona o slobodnom pristupu informacijama u nadležnosti Ministarstva javne uprave, odnosno Upravne inspekcije, Savjet Agencije je u skladu sa svojim nadležnostima datim članom 47 stav 1 tačka 3 i 10 Zakona o slobodnom pristupu informacijama a vezi sa čl. 2, 5 i 6 Zakona o upravnoj inspekciji odlučio da podnese inicijative za pokretanje prekršajnih postupaka u slučajevima kada se nastavlja praksa nedonošenja rješenja, odnosno nepostupanja po nalogima Savjeta Agencije.

S tim u vezi, a u cilju prevazilaženja postojeće situacije, cijeneći da razlozi ćutanja nijesu opravdani te da građani kao i nevladin sektor trpe u postupku ostvarivanja prava na slobodan pristup informacijama Savjet Agencije je odlučio da u svim predmetima zbog ćutanja administracije inicira postupak inspekcijskog nadzora kod nadležne Upravne inspekcije.

Takođe, Savjet Agencije cijeni da je u cilju proaktivnosti prvostepenih organa, a u susret donošenja novih zakonskih rješenja u oblasti slobodnog pristupa informacijama, potrebno Agenciji za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama dati nadležnosti da

direktno postupa u pravcu sankcionisanja nepostupanja prvostepenih organa, kroz ovašćenje za podnošenje prekršajnog naloga.

Na kraju ukazujemo da smo Analizom predviđenih novčanih kazni za pravno lice i odgovorno lice u pravnom licu u našem zakonskom rješenju, koje se kreću u okviru 500 do 20 000 eura za pravno lice, i 200 do 2000 eura za odgovorno lice u pravnom licu, uvjerenja da bi se na ovaj način postigla veća transparentnost prvostepenih organa, i u svakom slučaju smanjenje trenda ćutanja uprave. Tim prije ako se ima u vidu da su ove kazne u zakonima država Evropske unije znatno veće, onda je Savjet mišljenja da je potrebno započeti sa praksom izricanja sankcija od strane nadležnih organa.